

Експертна думка

Що очікує ринок тваринництва в найближчі три місяці

Нестабільна політична ситуація в Україні зачіпає всі сфери економіки. Щодо впливу антитерористичної операції (АТО) на лідерів ринку АПК та прогнозами щодо цін на тваринницьку продукцію восени поділилась директор зі стратегічного планування та розвитку бізнесу ГК «АгроВет Атлантик» Ірини Паламар.

За останні місяці на ринок тваринництва України істотно вплинули два фактори: несприятлива епізоотична ситуація в Європі, спричинена спалахом африканської чуми свиней, а також конфлікт між Україною та Росією, що призвів до взаємних санкцій Росії та Євросоюзу.

Зокрема, у червні-липні були зафіксовані нові спалахи африканської чуми в домашніх свиней і кабанів у низці населених пунктів Польщі, Литви, Латвії та Білорусі. Із цієї причини були вжиті адекватні заходи — вирізано близько 20 тис. голів свиней у Прибалтиці, заборонено імпорту свинини з Європи в Україну. З іншого боку, Росія заборонила імпорту європейської і української свинини не лише з ветеринарних, а й з політичних мотивів, у відповідь на санкції Євросоюзу та загострення конфлікту на сході України, у зоні проведення АТО.

«Для українських тваринників ця ситуація є сприятливою, оскільки імпорту дешевого м'яса з Європи міг би завдати шкоди вітчизняним виробникам. А ті обсяги експорту, які призначалися для поставок у Росію, зможуть частково заповнити дефіцит внутрішнього ринку споживання в Україні. По суті, для вітчизняних тваринників це унікальний шанс закріпитися на українському ринку в умовах відсутності конкуренції» – коментує ситуацію на ринку Ірина Паламар.

Також, істотно на ситуацію на ринку вплинуло призупинення роботи одного з найбільших гравців аграрного ринку АПК-ІНВЕСТ. Одна із структурних одиниць підприємства призупинена через проведення АТО на Сході України, а також до повного відновлення миру на Донеччині.

На думку Ірини Паламар, цей гравець міг би піти з ринку з інших причин — через те, що за нової влади в АПК-ІНВЕСТ припинилися пільги й преференції, тому їм стало не так вигідно вести бізнес, як раніше. Тим не менш, усунення одного з монополістів на ринку м'ясопереробки і вже згадана відсутність європейського дешевого імпорту дозволяють українським виробникам свинини відчувати себе привільно. Зокрема, АПК-ІНВЕСТ охоплював 18% українського ринку тваринництва, тому виробники отримали карт-бланш на можливість забрати цю частку. Звичайно, в цілому економіка країни може втратити, адже це підприємство забезпечує 3,5 млрд грн капітальних інвестицій, а також 2,5 тис. робочих місць.

«Найголовніше сьогодні — стабілізація ситуації на сході країни, яка буквально розхитує й обвалює курс національної валюти.»

Знову ж таки, за грамотної логістики українські виробники кормів і тваринники можуть отримати користь із цієї ситуації, адже сировина для виробництва закладалася за старим курсом, а ціна продукту — вже за новим. Таким чином ціна на м'ясо має врівноважитися. З одного боку, в Україні своя кормова база (соя, пшениця, кукурудза), що за доброго врожаю забезпечує доступну ціну, але з другого — у Європі закуповують за валюту вітамінні комплекси для кормових добавок, що підвищує собі вартість. Проте в цілому недорога сировина покриває

витрати на добавки, що постійно дорожчать, тому кінцева ціна на корми може втриматися. Восени на споживача чекає незначне подорожчання, в основному завдяки доброму врожаю та відносно стабільній ціні на корми, але лише за умови стабілізації на валютному ринку, – ділиться думкою Ірина Паламар.

Також Ірина Паламар вважає, що ціни на зернові культури залишаються стабільними й не знижуються, незважаючи на високий урожай. Зокрема, в Україні зернотрейдери продовжують диктувати свої умови. Нині головною проблемою після збору врожаю є його зберігання зернових.

По-перше, не всі виробники продукції тваринництва мають приміщення для зберігання, а по-друге, через проблеми з поставками газу та підвищенням ціни на газ, обсушування зернових під час зберігання неминуче відбивається на його вартості. Так, урожай високий, але далеко не всі можуть забезпечити належні умови зберігання, зокрема сушіння. По-третє, важливим є транспортування зерна, а сьогодні в Україні транспортна система зруйнована, особливо на сході країни. Пошкоджено залізничні колії та вагони, напрямки в зоні АТО не функціонують на повну потужність. Таким чином, у вигрші опиняться ті виробники, які мають достатньо зерносховищ, здатні забезпечити себе газом, а також налагодити транспортування. Протягом осені проблеми зі зберіганням зернових не будуть такими явними, але вже до початку холодів вони загостряться, а до Нового року ціни гарантовано злетять вгору, бо витрати на зберігання та подальше знецінення гривні збільшать вартість зерна, корміві врешті решт — свинини та м'яса птиці.

Кроки, які на думку Ірини Паламар потрібно зробити аграрному міністерству, щоб мінімізувати ризики для виробників і пом'якшити удар по гаманцю споживача

Крок №1

Нашому аграрному міністерству потрібно думати на крок уперед і діяти далекоглядно. Наразі Україні потрібно збільшувати експорт й залучати іноземну валюту, щоб укріпити гривню. Зокрема, набагато вигідніше експортувати продукт із доданою вартістю — м'ясо, борошно тощо, ніж сировину (пшеницю, кукурудзу тощо). Саме так чинять розвинуті успішні країни. Також перспективним є налагодження економічних контактів з Азією та Близьким Сходом, де багато дефіцитних ринків, зацікавлених у взаємовигідній співпраці. Серед таких перспективних регіонів і країни з дефіцитним ринком споживання. У першу чергу це Японія, яка за невеликих обсягів споживання лідирує в світі за обсягом імпорту свинини — 1,248 млн тонн КВО свинини (за 2013 рік було вироблено 1,305 млн тонн свинини, а спожито — 2,553 млн тонн).

Крок №2

КНР, де вирощують понад 51% усіх у світі свиней і одночасно споживають найбільше у світі свинини (за прогнозами на 2014 рік, 56,95 млн тонн свинини). Імпорт свинини в КНР 2013 року становив 750 тис. тонн на рік, і цей показник зростає разом зі збільшенням доходів на душу населення і споживчого попиту відповідно. Проте щодо КНР є одне питання: будь-яке партнерство погоджується лише на рівні держ апарату, який контролює і промисловість, і міжнародний бізнес.

Крок №3 ,

Існують такі дефіцитні по споживанню м'яса країни, як Південна Корея, яка 2013 року імпортувала 400 тис. тонн свинини (обсяг споживання та виробництва — 1,598 і 1,21 млн тонн відповідно). У світі ще багато дефіцитних ринків, де населення динамічно зростає (Індія, Малайзія, країни MINT — Мексика, Індонезія, Нігерія, Туреччина). Словом, аграрний потенціал України може принести користь і нашій країні, і всьому світу. Насамперед потрібно скористатися кормовою та виробничою перевагами, щоб заповнити дефіцит власного ринку (2013

року Україна імпортувала 220 тис. Тонн свинини), а потім налагодити взаємовигідні відносини з Євразією.

«Я впевнена, що за грамотного й патріотично налаштованого уряду ми зможемо зробити вагомий внесок у вирішення глобальної продовольчої кризи!» - резюме директор зі стратегічного планування та розвитку бізнесу Ірина Паламар.

Про експерта

Ірина Паламар — аграрний експерт, директор зі стратегічного планування та розвитку бізнесу групи компаній «Агровет Атлантик».

Ірина Паламар володіє 10-річною експертизою в області тваринництва і розвитку аграрного ринку України. Автор національних проектів з розвитку всеукраїнських, тваринницьких комплексів спільно з Міністерством аграрної політики та продовольства України.

Ірина Паламар є:

- Ініціатором створення Асоціації Тваринників України
- Спеціалістом з міжнародних економічних відносин
- Консультантом з розвитку бізнесу
- Автором статей і публікацій в ділових і галузевих ЗМІ
- Керівником міжнародних відносин з інвесторами на національному рівні

Освіта:

2001 Ірпінський економічний коледж ОП НУБіП України, спеціалізація «Економіка і менеджмент»
2004 Вінницький аграрний університет, спеціальність «Економіка підприємництва»

Проекти:

2014 Заснування Асоціації тваринників України
2013 Програма соціальної відповідальності для працівників кормовиробництва в Уганді під егідою уряду Нідерландів
2013 Реорганізація бізнес-напряму виробництва клітки для курки-несучки заводу «Ніжинсільмаш»
2013 Проект реконструкції м'ясомолочного комплексу в смт Цибулів
2013 Програма соціальної допомоги талановитим дітям в смт Цибулів
2013 Програма розвитку молодих спеціалістів аграрної сфери «Аровет Академія»

Офіційний блог:

<http://irinalamar.blogspot.com/>

За додатковою інформацією, будь ласка, звертайтеся:

Олена Бурковська

PR-менеджер

+38 067 462 12 84

o.burkovskaya@avatlantik.com.ua